

פתיחה: ע"י פעילות.

חלוקת מספרים לפי גימטרייה והפיכתם לאותיות.
ומציאת המילים "רות- אם של מלכות".
אתן זוכרות מתוך מה שספרו לכן בעבר את מגילת רות?
אלימלך בא לגור במואב עם אשתו ושתי בניו כי היה רעב בארץ ישראל.
הבנים התחתנו עם נשים מואביות גויות בנות מלך מואב וכו'..
נפתח את המגילה ונקרא מתוך הפרקים על גדלות רות ונעמי
"וילך איש מבית לחם..וימת אלימלך"
מה היה כתוב בפסוקים הללו?
אלימלך ומשפחתו עוזבים את בית לחם ועוברים למואב.
היכן נמצאת מואב?
מואב זה ירדן של היום.
שרטטנה את מסלול ההליכה מבית לחם למואב! וכתבי בצד מי השתתף
במסלול ההליכה. { אלימלך, נעמי, מחלון, וכליון }
"וילך איש מבית לחם"-מדוע לא הוזכרו שמותם בתחילה?

ש.

ת.

פניה.

פס' א'-ג'

ש.

ת.

חלוקת מפות-

ש.

ת.

פנייה: פעילות

סימון הליכה רגלית

מבית לחם למואב. ש.

בצבע מסוים.

י.מ.פ. 1.

לעורר השתתפות.

י.מ.ל. 1.

אלימלך היה מגדולי הדור ומשום שהיה מאוד עשיר לא רצה לתת
צדקה מידת צרות עין גברה בו בשנות הרעב העניים היו מחזרים על
פתחו שיפרנסם ויכלכלם והוא מחליט לברוח. לפיכך ברח בהסתר פנים
ולא גילה כל הדרך את זהותו. ורק כשהגיע ליעדו לשדה מואב הכריז
ששמו אלימלך ושם אשתו נעמי ובניו מחלון וכליון.
מדוע עזב את בית לחם?
משום שהיה רעב בארץ והיה עשיר. לא רצה לפרנס את כולם למרות
שיכול היה.
אנו רואות בהמשך הפס' "וימת אלימלך" מדוע נענש?
משום שעזב את בית לחם ושבר את ליבם של ישראל שסמכו עליו
שתבוא שעת רעב. לכן ד' הענישו.
כאן מתחיל עונשו של אלימלך.
למה ד' חכה?
שיחזרו בתשובה.
אך לא חזרו.. נראה בפס' מה קרה למשפחתו.
נחזור למגילה ונראה מה קרה בהמשך..
העונש הקשה ביותר הוא מותו של האדם. לפני כן ד' מענישו ברחמיו
בעונש קל יותר כדי להזהירו לעוררו לתשובה כמו ממון בריאות.
בנות יקרות לעולם אין ד' מביא עונש תחילה על האדם אלה קודם על
כדי שיתעורר גם כאן ד' תחילה הענישם בממונם, רכושם, חיות, בהמות.
אלימלך היה עשיר וירד מנכסיו לגמרי.
אבל ד' רחמן כיצד רואים בפס'?
כשהרגם לא בבת אחת אלה התחיל עם האב- ראש המשפחה. חכה
שיחזרו בתשובה ולא חזרו. ורק אחרי 10 שנים הכה בהם והמית אותם.
נעמי הבינה את רצונו של ד' ורוצה לחזור לבית לחם.
כיצד אנו רואות שהפנימה את רצון ד'.שעזבה את מואב וחזרה לבית
לחם.
מי מלווה אותם לבית לחם?

ת.

ש.

ת.

ש.

ת.

למה ד' חכה?

ש.

ת.

קריאה מהמגילה

פס' ד'-ז'.

ש.

ת.

קריאה מהמגילה

פס' ה'- יד'.

התמצאות
במגילה.

י. מ. ל. 2.

י. מ. פ. 2.

י. מ. פ. 3.
למשוך הקשבה
ותשומת לב.

לעורר מוטיבציה
והשתתפות
בשיעור.
י. מ. פ. 1.

ש. עורפה ורות.
 ת. מי הן?
 ש. הכלות היו נשואות לבניה מחלון וכליון.
 ת. מה נעמי מבקשת מהם?
 ש. שיחזרו לביתם במואב.
 ת. באלו דברים משכנעת אותם?
 ש. משכנעת אותם שיחזרו לבית אביהם "שם יש לכם כסף, משרתים, אוכל
 טוב, הוד, הדר שפחות, כל הנאות העולם הזה..
 הכל טוב ובשפע לא חסר לכם כלום אין לכם מה לבוא איתי.
 "ותשאנה קולן"- הן בוכות ומגיבות באופן שונה לשכנוע
 צטטנה לי מתוך פס' כיצד מגיבות?
 "ותישק ערפה לחמתה"- ערפה נפרדת ממנה ורות דבקה בה"- נשארת
 עם נעמי.
 כאן רואים את אהבת ד' של רות. נעמי מניעה אותה מלהתגייר ומנסה
 להסביר לה את הקשיים שיעמדו בפניה לעומת השפע והכבוד אצלה אך
 רות לא התייאשה ודבקה בדרך האמת.

"ורות דבקה בה"

מה אנו רואות בפס' הללו?
 רות אומרת לנעמי שתפסיק לשכנע אותה לא לבוא איתה.
 דו שיח בין נעמי לרות. מנגינת רקע, את השכנועים של נעמי- ואז תשובת
 רות ברורה: "באשר תלכי אלך..
 אלו מילים מתארות כך בכתוב?

"אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אליו עמך עמי ואלוקיך אלוקי..
באשר תמותי אמות "

רות מתעקשת להדבק בנעמי. נעמי משכנעת את רות לשוב למואב
 ולעשות כדרך אחותה עורפה שחזרה ובכל זאת רות ממשיכה לדבוק
 בנעמי ולרצות ללכת בדרך ד'

"הנה שבה יבמתוך אל עמה ואל אלוקיה שובי..."

נעמי ממשיכה לשכנע את רות לנהוגה כאחותה עורפה ולחזור אל עמה
 ואל אלוקיה ורות שוב לא מוותרת.
 איזו מידה אנו רואות בפס' הזה? רות רוצה בלי שום ספק ושום תנאי
 להדבק בנעמי חמותה. שחייה כ"כ קשים שכל קרוביה מתו ולהיות עמה.
 על איזו מידה טובה זה מעיד?
 אהבת ד'

ע"פ מה אתן רואות זאת?

ע"פ זה שרות לא עזבה את חמותה ועוזרת לה בשעת מצוקה.
 נעמי רואה שרות מתאמצת ללכת איתה ומפסיקה לומר לה שלא תצטרף
 אליה..

סמנה במפה את מסלול ההליכה חזרה ממואב לבית לחם. ועם מי? {רות
ונעמי}

האנשים בבית לחם מזהים אותה היא נראית להם מוזר, מבוגרת
וכחושה לכן הם שואלים אותה בתהייה: " הזאת נעמי?"

ומה היא עונה להם? צטטנה מהפס'

"אל תקראו לי נעמי כי מרה" מדוע מרה?

ש.
 ת.
 ש.
 ת.
 ש.
 ת.
 ש.
 ת.
 המורה:
 ש.
 ת.
 קריאה מהמגילה
 פס' טו'- סוף. ש.
 ש.
 ת.
 השמעת קלטת.
 ש.
 ת. □
 □
 ש.
 □
 ש.
 ש.
 ת.
 סימון מסלול
 הליכה במפה
 בצבע שונה.
 ש.
 ת.ש.

י. מ. ח. 1.

משום שהיא בצער שבעלה ושני בניה נפטרו ובכל התקופות היה לה רע ומר.

□ **"כי המר שקי לי מאוד"** - בכל זאת אנו רואות שנעמי קבלה על עצמה את מידת הדין באהבה והבינה את הרמזים ועזבה את מואב וחזרה לבית לחם חסרת כל כי הבינה שד' המית את קרוביה בגלל עזיבתם את ארץ ישראל והיא חזרה והתגברה על עצמה וחוזרת אע"פ שכולם שאלו אותה "הזאת נעמי"

נתאר לעצמנו אם גם אנו היינו מסוגלות?? נעמי אישה מכובדת שיש לה בית מפואר משרתים, שפחות, עושר - עוזבת את הכל. וחוזרת בלי כלום אישה אחרת הייתה נשארת במואב והיא עם כל הקושי מחליטה לחזור. עוד מידה טובה אנו רואות אצלה

□ מרה- חייה מרים.

□ "אל תקראנה לי נעמי קראנה לי מרא"

איזו מידה הדגשנו?

מידת האמונה- אהבת ד'.

לפני שנתחיל את הפרק הבא אני אחלק לבנות פיסות נייר בצורת צעדים ועליהן שאלות. אתן עונות ומדביקות את הצעד לפי הנושא במקום המתאים בתמרורים.

מה למדת על אלימלך?

"וילך איש מבית לחם.. " מדוע לא הזכירו את שם אלימלך, בניו ואשתו?

כי צד נעמי קבלה על עצמה את הדין?

כי צד משכנעת נעמי את כלותיה לחזור?

"ורות דבקה בה" איזו מידה נלמדת מרות על מעשה זה?

"אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין.. " מה כוונת רות במילים אלו?

מדוע נעמי מבקשת לקרוא לה מרה?

אלו שמות הכרתן כאן?

אלימלך, - הבעל של נעמי, אבי מחלון וכליון, נשותיהם עורפה ונעמי.

מדוע נקראו כך?

אלימלך- אלי תגיע מלוכה.

נעמי- מעשיה נאים.

מחלון- מלשון מחילה.

כליון- מלשון כליה.

רות- רוותה את ד' בשירות ותשבחות.

עורפה- הפנתה עורף לתורת ישראל.

פרק ב'

לנעמי יש קרוב משפחה ושמו בועז. בועז היה שופט בימים ההם אדם עשיר ומכובד מאוד.

□ **"אלכה נא השדה ואלקטה בשיבולים"**

בפס' זה טמונה מידת החסד מהי?

אתן חושבות שרות אספה רק לעצמה שיבולים?

לא.

היא לקטה שיבולים גם לנעמי.

איזו מידה קיימה?

מידת החסד

בועז מגיע לשדה ורואה את רות מלקטת, אוספת שיבולים

כי צד לקטה את השיבולים?

ת.

□

□

ש.

ת.

חזרה ע"י כרטיסי עקבות

ש.

ש.

ש.

ש.

ש.

ש.

ש.

ש.

ת.

ש.

□ ת.

ש.

ש.

ת.

ש.

ש.

קריאה מהמגילה.

פס' א'-ז'.

□

ש.

ש.

ת.

ש.

ת.

ש.

ש.

ש.

בדיקת ידע.

י. מ. פ. 4.

י. מ. ל. 3.

י. מ. ח. 2.

בצניעות רבה, התכופפה עם כל גופה על הברכיים. היא התכופפה בצורה כזאת שלא יראה שום איבר גם כשליקטה נשארה בצניעותה.

ת. הדגמה ע"י תלמידה.

י. מ. פ. 5.

"ותלקט בשדה אחרי הקוצרים"
2 דברים ראו אצל רות-1. לקטה "אחר הקוצרים"
2. התיישרה ולקטה.

סיכום הדברים.

לכן הייתה בולטת יותר משאר הנערות שלקטו, ראו עליה עדינות, טוהר, צניעות יותר מכל המלקטות.

ש. ולכן למה זכתה בזכות הצניעות?
ת. דוד, שלמה שיצאו ממנה ומהם בעזרת ה' מלך המשיח. זה שכר הצניעות

למי שמקפידה. לקבל תלמידי חכמים וגדולי ישראל.

סיפור:

האישה הקמחית שקירות ביתה לא ראו את שערות ראשה.

חוזרות שוב על מעלת חסד עם נעמי ומביאה אוכל לבית אוספת שיבולים

מפרידה את הקליפה הנקראת מוץ מן הגרעינים טוחנת את הגרעינים

כדי שיהיה קמח ומהקמח אופה לחם זו עבודה קשה ומאומצת אבל

מידת החסד והכרת הטוב בה עודדו אותה לעשות זאת. אז היא לא

מרגישה שהתאמצה כ"כ מכיוון שקיימה מצוות בשמחה איזו מידה

ש.

נלמדת כאן?

ת.

מידת החסד.

י. מ. פ. 6.

ראיתן פעם שיבולים ממש מקרוב? הסתכלנה היטב על גרגיר החיטה? יש

המחשה.

לי כאן מספר שיבולים זה נראה בשבילנו קל להפריד קליפה מגרעין

כמות כזאת של שבולים.

פעילות.

כל בת מקבלת גרגיר ומנסה להפריד את הגרעין מהקליפה.

איזו כמות של קמח תהיה לאחר טחינה ביד של כמות גרעינים זו?

ש.

מעטה מאוד.

ת.

יש כאן רק מספר שיבולים. תחשובנה כמה שיבולים הייתה צריכה רות

לאסוף, להפריד ולטחון בשביל שתהיה לה כמות מספיקה למחיה ולא

רק לה אלה גם לנעמי.

רות לא הורגלה בעבודות מסוג זה כי הייתה נסיכה בת מלך מואב

מפונקת, מכובדת והשפחות והמשרתים עשו את כל העבודות הקשות

ובכל זאת שינתה את טיבעה ועשתה זאת בשמחה.

ש.

מי שואל על רות?

ת.

בועז.

ש.

למה מתעניין בה?

ת.

כי הייתה צנועה יותר מכולם. איך זה בא לידי ביטוי בפס'
"ואספתי בעומרים אחרי הקוצרים"-ע"פ הפס' הזה אנו רואות שרות לא

אספה את מה שרצתה לאסוף בשיבולים אלה, אספה רק את מה

שהתורה מתירה לאסוף, את מה שהקוצרים התירו - שיבולים בודדים

ולא אלומות. בשדה יש כללים לעני ולבעל השדה. העני אינו יכול לקחת

מה שרוצה וגם בעל השדה יש לו הוראות לגבי שבולים שעליו להשאיר

לעני. מצוות הן: לקט, שכחה ופאה.

לקט- אם נופלים לקוצר תוך כדי קצירה שיבולת אחת או שתיים הוא

לא מרים אותם אלא משאיר לעניים. אם נופלים יותר מותר לקוצר

להרים.

שכחה-הקוצר קושר אלומות אלומות ואז קוצר. ואם שכח אלומה אחת

לא מרים אותה. אם שכח יותר מאלומה אחת רשאי להרים.
פאה- הקוצר משאיר בצד השדה חלק לא קצור לעניים.
ועוד מידה מיוחדת אנו רואות שלא לקטה עד שבקשה רשות מהקוצרים
אפילו שמותר.

מה בועז אומר לרות? פס ח'.

אל תלכי ללקט בשדה אחר.

בועז גם הוא עושה חסד ונותן הרגשה טובה בכך שאומר לה אני רוצה
שתלקטי רק בשדה הזה ואל תלכי למקום אחר.
ואומר לה גם שיכולה לאכול ולשתות מכל מאכל ושתייה שמביאים לה.
איך אנו רואים את הכרת הטוב של רות?

עיינה בפס' ומצאנה את התשובה

נפלה על פניה והשתחוה לו. "ותיפול על פניה ותישתחו ארצה"

כדי להודות לו על כל הטוב שהוא עושה מכל ליבו.

רות משתחוה ומה אומרת לבועז?

"מדוע מצאתי חן בעיניך?" 2 סיבות: למה?

1. בועז רואה את צניעותה ואת טוב ליבה. מה היה בתחילת המגילה?
נעמי משכנעת את רות וערפה לחזור.

ומה בכל זאת עושה רות?

נשארת עם נעמי.

רות עושה חסד עם נעמי על כל השנים שהייתה חמותה.

בועז שראה את טוב ליבה והחסד שעשתה עם חמותה ולא עזבה אותה
ובכל זאת הלכה אתה ואהבה אותה כל שכן שבעלה נפטר והיא כבר
אינה חמותה ובכל זאת הולכת אתה.

2. ראיתי שההתגיירות שלך הייתה לשם שמים שהרי באת מבית שיש בו
הכל וידעת שיחסר לך אם תלכי למקום אחר ולעם אחר שהגרים לא
כיהודים ובכל זאת הלכת, עזבת לשם שמים.

הסיבות כתובות בפס', צטטנה לי.

"אשר עשית את חמותך אחרי מות אישך ותעזבי אביך ואמך"

מה פירוש המילים "ישלם ד' פעלך..."

ד' ישלם לך שכר גדול על כל מה שפעלת על החסד שעשית עם חמותך
ותהי משכורתך שלמה מעם ד', שהשכר שלך על החסד שאת עושה יהיה
כפול ומכופל בעולם הבא.

בועז מזמין אותה לאכול. מה נותן לה לאכול? לפי הפסוק.

לחם טבול בחומץ.

בפסוק יג' מה כתוב?

"ותאכל ותשבע ותותר" רות השאירה לנעמי מהאוכל שאכלה

אלו מילים בפס' יג' מראות לי שרות שוב עשתה חסד עם חמותה?
על שהותירה מהאוכל "ותותר" השאירה אוכל לחמותה שנמצאת בבית.
ממילים אלו אנו למדות עוד משהוא. כשאת נמצאת אצל חברה, דודה,
קרובה.. דרך ארץ כשמגישים לך אוכל תמיד תותירי מעט ממה שנתנו
לך בצלחת כדי שלא יראה שאת רעבה ורוצה עוד כי זה חוסר דרך ארץ!

"ותקם ללקט"

רואים שוב את הצניעות של רות היא לא חיכתה שכל הנערים יסיימו

פס' ח'.

ת.

ש.

פס' י'.

ת.

ש.

ת.ש.

ת.

ש.

ת.

פניה ובקשה

קריאה פס' ח' - יז'.

ש. ת.

ש.

ת.

ש.

ת.

ש.

פס' יג' ת.

ש.

ת.

י. מ. ח. 3.

י. מ. ל. 5.

י. מ. ל. 7.

י. מ. ח. 4.

י. מ. ח. 5.

בדיקת ידע.

ורק אח"כ תעזוב אלא, עזבה לפני שסיימו. לא נשארה לברך איתם ביחד ברכת המזון אלה הודתה לדי' והלכה. בועז הזהיר את הנערים שלא יאמרו לרות שום דבר אפילו אם חושבים שלקחה משהו שאסור לקחת – שלא יכלימו אותה.

את השיבולים התאימי בצידי שביל המידות.

ש. באיזו צורה רות אספה את השיבולים?

ש. כיצד רות גמלה חסד עם נעמי?

ש. הסבירי בקצרה את לקט, שכחה ופאה.

ש. וכיצד רות נהגה כשלקטה בשדה?

ש. "אל תלכי ללקט בשדה אחר" מי אמר למי?

ש. "אל תלכי ללקט בשדה אחר" פרטי מה מידה הנלמדת מפס' זה?

ש. כיצד נהגה רות כשהותירה מהאוכל שהגישו לה?

ש. מהן הסיבות שנעמי מצאה חן בעניי בועז? { 2 דברים }

ש. מה היה שכרה של האישה הקמחית? מדוע זכתה לכך?

קריאה. פס' יח'-סוף. רות מגיעה ומגישה לחמותה את האוכל.

רות מספרת לנעמי את אשר קרה לה בשדה.

ש. מה מברכת נעמי את די'?

"ברוך הוא לדי' אשר לא עזב חסדו"

ש. איזו מידה מוזכרת כאן?

ת. חסד.

ש. של מי?

ת. של די'

אנו רואים כאן גם את מידת החסד שיש לו, שתמיד דואג וגומל חסד עם הבריות ולא מותיר אותם ללא כל.

ש. אנו רואות בפס' האלו שנעמי יעצה לרות! מה אמרה לה?

ת. אותם דברים כמו של בועז שתלקט רק בשדהו ותלך עם נערותיו כי

בשדה אחר יכולים לפגוע בה ואילו כאן היא מוגנת.

רואים אנו את הליכותיה של רות הצדקנית שנשמעת לנעמי ומקבלת את מרותה. אמרו לה שהדרך הטובה זה ללכת לשדה בועז עם הנערות והיא צייתנית לעצת חמותה.

הפרקים האלו שלמדנו מחזקים בנו המון מידות של יראת שמים, חסד, צניעות, אמונה- שבכל מקום שנהיה די' דואג לנו!

ויהי רצון שנזכה גם אנו להדבק במידותיה הנעלות של רות שיובילו

אותנו לחיים מבורכים ונוכה לדורות של תלמידי חכמים.

חלוקה של כרטיסים עם תיאור/פס' והבנות תקראנה ותתאמנה זאת למידה המתאימה הנמצאת במראה לוח. { במראה לוח שביל עם

תמרורים של מידות שנלמדו בשיעור. הבנות מתאימות את הפסוק למידה בתמרור }

שיר השמעת שיר בנושא צניעות.

מחזיק מפתחות עם ספר תהילים קטן.

חזרה:
{ שאלות כתובות
על שבולים }

סיום:

שיר